

PLENUMVERGADERING
van
DONDERDAG 29 SEPTEMBER 2016

Namiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het akkoord inzake de artsenquota" (nr. 13816)

Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de minister, het dossier een processie van Echternach noemen, is jammer genoeg een understatement aan het worden. Sta me om mij eerst even tot mijn collega Onkelinx te richten?

Mevrouw Onkelinx, ik wil u even rechtstreeks aanspreken, omdat uw uiteenzetting in verband met onderhavig dossier wel bijzonder cynisch is. Uw verantwoordelijkheid voor het mislopen van het dossier is verpletterend. Ik zal u ook uitleggen waarom.

U hebt, als bevoegde minister, jarenlang allerlei constructies uit uw mouw getoverd om uw collega in de Franse Gemeenschapsregering de hand boven het hoofd te houden. Hij weigert daar al 18 jaar te doen wat hij moet doen, namelijk een toelatingsexamen inrichten. U hebt 18 jaar lang constructies gemaakt, waardoor de studenten van vandaag de RIZIV-nummers van de toekomst aan het opsouperen zijn. Wij zitten al in 2022. Als vandaag studenten onzeker zijn over hun toekomst, mevrouw Onkelinx, dan bent u daarvoor mede verantwoordelijk. U hebt hun wijsgemaakt dat u alles wel zou oplossen en dat u ervoor zou zorgen dat de federale wet, waar u nochtans zo veel liefde voor hebt, de ijskast in kon. Dat is uw verantwoordelijkheid. Ik vind het bijzonder cynisch dat u hier keer op keer komt staan en in de richting van de minister durft te wijzen.

Sorry dat ik dat even kwijt moest, maar ik word echt kwaad van dit dossier.

Le président: Je donne la parole à Mme Onkelinx pour fait personnel.

Laurette Onkelinx (PS): Chère madame, je connais bien ce dossier. Je me suis battue dans ce département pendant des années, pour les francophones et les néerlandophones. On ne m'a jamais prise en défaut de mener une politique qui serait contraire aux intérêts d'habitants d'une Région parce qu'ils se trouvaient dans une Région. Première chose: cela fait peut-être mal, mais c'est ainsi. Pour moi, la santé de l'ensemble des habitants de ce pays était une priorité.

Deux: je reviens sur ce qui s'est passé au niveau des Communautés. La Flandre et la Communauté française ont pris des dispositions différentes. N'oubliez jamais que la Flandre n'a pas instauré d'examen sur la base des quotas INAMI, mais un concours qui avait pour conséquence, si vous connaissez votre dossier, la présence d'étudiants surnuméraires par rapport aux quotas INAMI. La Communauté française a pris une autre voie. Chaque Communauté avait emprunté sa propre voie.

Moi, en tant que ministre fédérale, interpellée par l'INAMI et par le Kenniscentrum, et voyant

ce que la commission de planification disait sur la pénurie de médecins, j'ai effectivement soutenu les médecins par toute une série de moyens que j'ai énoncés tout à l'heure (des revalorisations, le projet 1733, les fonds Impulseo). J'ai pris ces responsabilités pour tous, que ce soit du côté francophone ou néerlandophone. Et c'est la commission de planification elle-même, avec des néerlandophones – ce qui vous fait mal – qui nous a dit qu'elle avait un problème particulier du côté francophone, parce qu'il y avait des spécificités. Lorsqu'une Région présente un caractère rural important, prendre des dispositions est une évidence.

Ce que vous faites ici, c'est prendre des décisions de nature communautaire, ce que je n'ai jamais fait!

Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw Onkelinx, excuseer mij, maar nu zal ik enkele zaken uit de wereld helpen, waarvan ik het ook beu ben om die in dit dossier te horen.

Ten eerste, als iemand het dossier communautair gemaakt heeft, dan is het wel uw partij, door niet te doen wat er moest gebeuren.

Ten tweede, u weet zeer goed dat er geen globale nood is aan artsen, maar er bestaat wel een huidig tekort in bepaalde deelspecialiteiten. De bevoegdheid ter zake komt de huidige Gemeenschapsregering toe, door voor subquota te zorgen en om studenten daar naartoe te leiden. Neem dus uw verantwoordelijkheid!

Daaraan wil ik ook het volgende toevoegen. Als u denkt dat u het tekort kunt oplossen door de algemene quota op federaal niveau op te trekken, dan spreekt u niet de waarheid en dat weet u zeer goed. Ik zal u uitleggen waarom. Er zou dan immers vandaag geen tekort in Wallonië zijn, want er zijn geen quota in Wallonië. U hebt geen filter en er is toch een tekort. Dat komt omdat de Gemeenschapsregering, die bevoegd is, niet aan de deelspecialiteiten toewijst. Dat is de waarheid.

Ten derde, de regering houdt wel degelijk rekening met de planningscommissie. De algemene quota worden op aangegeven van de planningscommissie omhooggetrokken.

Wij zullen echter niet raken aan de 60/40-verdeling. Die verdeling was trouwens ook niet wetenschappelijk onderbouwd. De verdeling is ontstaan op basis van gemaakte keuzes. Een van de argumenten om de 60/40-verdeling los te laten, is het feit dat artsen in Wallonië blijkbaar minder uren werken. Er werd echter niet nagegaan of dat misschien komt doordat er te veel artsen zijn. Dat hoeven wij ook niet op te volgen. De 60/40-verdeling blijft dus bestaan.

De **voorzitter:** Ik sta mevrouw Onkelinx een weerwoord toe.

Laurette Onkelinx (PS): Commencer par dire qu'il y a une pénurie chez les francophones parce que les médecins seraient paresseux, c'est vraiment une insulte que je n'accepte pas! Ensuite, quand vous dites en avoir marre d'entendre dire que c'est du communautaire, je vous le demande: qui l'a affirmé? C'est le ministre Ben Weyts!

De plus, qu'a déclaré la ministre de la Santé publique? Elle a expliqué que c'était une décision politique. En effet, ce n'est pas un choix de santé publique, mais bien une décision communautaire et donc politique!

Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw Onkelinx, u hebt het dossier communautair gemaakt, en dat voor een partij die beweert zoveel van het federale niveau te houden, door, wanneer op

federaal niveau iets wordt beslist dat u niet aanstaat, "foert" te zeggen en te weigeren om mee te doen. Zo hebt u het dossier communautair gemaakt. Al achttien jaar lang wil u geen toelatingsexamen laten invoeren. (*Applaus*)

Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat ik voortga met het stellen van mijn vragen.

Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, ce qui m'importe, c'est que l'on trouve des solutions pour l'ensemble des diplômés et l'ensemble des médecins qui, demain, assureront l'avenir des soins de santé.

Cependant, je voudrais que la ministre en charge valide ou non ce qui vient d'être dit sur le travail de la commission de planification, dont il faudrait prétendument conclure que les toubibs wallons ne foutent rien et sont des paresseux qui travaillent moins. C'est ce qu'un parti de sa majorité vient de dire. Si la position du gouvernement est effectivement de valider cela, c'est une véritable injure au travail des médecins au quotidien et à leur investissement. Madame la ministre, oui ou non, êtes-vous d'accord avec ce que votre majorité dit ici au nom du gouvernement?

Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Ceci est un exemple typique démontrant que des chiffres et des statistiques ne suffisent pas. Comment a-t-on estimé qu'un médecin était l'équivalent d'un travailleur à temps plein? On a pris le nombre de consultations remboursées par l'INAMI que pratiquait un médecin. Cela faisait autant de revenus. On a pris des médecins de la cinquantaine, en pensant que ces médecins avaient leur carrière et travaillaient pleinement. On a ensuite comparé un médecin qui gagne moins que X de remboursement INAMI. Il a été considéré comme "zéro virgule quelque chose temps plein". Un médecin qui a plus est considéré comme "un virgule quelque chose temps plein". D'où les conclusions de Mme Van Peel.

Par contre, si on se pose les questions en lien avec la réalité sur le terrain, de nombreuses choses accompagnent ces faits. Si cette différence se présente, c'est parce qu'il faut prendre en compte la durée de la consultation, et la qualité de la relation qui se tisse lors d'une consultation. Lorsque l'on voit trop de patients, lorsqu'on voit un patient dix minutes ou bien vingt, la rentabilité est autre. Des médecins refusent de laisser des patients aller chez d'autres médecins. Nous devons nous poser toutes ces questions en lien avec ce qui se passe sur le terrain. C'est cela qui permettra d'évaluer quelle est la force de l'offre médicale sur le terrain. Pour le reste, les conclusions que vous tirez, c'est-à-dire qu'il y a au Nord des gens qui travaillent plus, et d'autres qui travaillent moins au Sud, ne servent strictement à rien. Cela ne donne aucune information sur la nature du besoin en soins, ni sur l'offre nécessaire pour répondre aux demandes et aux besoins du citoyen.

Damien Thiéry (MR): J'apprécie ce que vient de dire Mme Gerkens. Il est reconnu que je ne suis pas excellent bilingue, mais je ne pense pas que Mme Van Peel ait dit que les médecins francophones étaient fainéants. Ils travaillent différemment, et encore. Quand on dit travailler moins, cela signifie que tous les médecins ne sont pas obligés de faire un équivalent temps plein.

Je crois qu'il faut faire attention à l'interprétation de ce qui a été dit. Je voudrais apporter un peu de sérénité dans ce débat et j'en profiterai moi-même pour intervenir par la suite. Enfin, il serait peut-être temps de laisser à Mme Van Peel le temps de poser ses questions.

Valerie Van Peel (N-VA): Er is hier inderdaad ondertussen een discussie ontstaan. Wat u wel

bevestigt, is dat de onderbouwing van de planningscommissie keuzes uitmaakt; het is dus geen wetenschappelijk feit.

Wat ik heb gezegd, en dat weet u ook van in de commissiebespreking, is dat er onder andere rekening werd gehouden met het feit dat er aan Waalse kant minder uren worden gepresteerd per arts en er dus meer artsen nodig zouden zijn, maar dat er geen rekening werd gehouden met de vraag of het zou kunnen dat dit komt omdat er in bepaalde specialiteiten te veel artsen zijn, waardoor zij ook minder cliënten vinden. Dat was mijn punt. Wij hebben het daar nu een halfuur over gehad en dat was wellicht ook interessant.

Om voort te gaan met datgene waar het op neerkomt, deze regering — en dat schijnt u niet te begrijpen — heeft in een dossier waarin wij al jaren stop hadden moeten zeggen, toch de keuze gemaakt om opnieuw na te denken over een oplossing. Wij willen daarin wel meegaan, maar dan moeten de voorwaarden duidelijk worden gesteld. Dat is wat deze regering doet. Wij willen de quota voor 2022 vastleggen, maar wij vragen wel dat u dan eindelijk een filter inbouwt, iets wat achttien jaar geleden al werd beslist.

Wij willen de huidige studenten, die door u zijn voorgelogen over het feit dat de RIZIV-nummers wel zouden verdwijnen, laten afstuderen met een RIZIV-nummer, maar dan moet dat overtal wel worden afbetaald. Waarom willen wij dat? Dit is niet eens een communautair spelletje. Mevrouw Onkelinx, zoals u zelf hebt gezegd, is de contingentering ingevoerd om twee redenen. Ten eerste, om de kwaliteit van de zorg te kunnen behouden, en niet zoals vandaag het geval is in de Waalse universiteiten met een overtal aan studenten in de aula's, waardoor de kwaliteit zwaar naar beneden gaat. Ten tweede, om ervoor te zorgen dat er geen overconsumptie komt door een teveel aan artsen en de gezondheidszorg dus betaalbaar blijft. Dat is de reden waarom de contingentering werd ingevoerd. Dat is de reden waarom deze regering vandaag met een voorstel komt dat wij kunnen steunen. Dit is nog maar het eerste deelakkoord. Neem verdorie uw verantwoordelijkheid in de Franse Gemeenschapsregering, zodat wij dit dossier voor eens en voor altijd kunnen oplossen.

Mevrouw de minister, thans richt ik mij tot u met de volgende vragen.

Hebt u al een antwoord gekregen van de heer Marcourt? Ik word niet echt gelukkig van de persberichten ter zake want ik heb niet het gevoel dat hij al aan het meedenken is, al hoop ik dat hij tegen u iets anders zegt.

Het hele debat over hoe wij er globaal zullen uitkomen, met een afbetaling en een verdeling voor de toekomst en met eindelijk een toelatingsexamen, moet nog worden gevoerd. Kunt u mij verzekeren dat deze regering ook in het vervolg van dit dossier voldoende filters zal inbouwen om ervoor te zorgen dat het overtal daadwerkelijk wordt afgebouwd en dat het toelatingsexamen, dat er hopelijk komt, ook zal blijven bestaan zolang de contingentering bestaat? Gelet op de teneur van het huidige debat heb ik daar zeer weinig vertrouwen in.